

Är du med oss?

Lärarmaterial

VAD HANDLAR BOKEN OM?

När en ny tjej börjar i klassen vänds allt upp och ner. Vilma, som den nya tjejen heter, verkar orädd och säger saker som sårar andra. Plötsligt börjar vännerna bråka med varandra och Hannes slits mellan sina fotbollskompisar och sin flickvän.

LGR 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier samt för att urskilja texters budskap, både de uttalade och sådant som står mellan raderna. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras typiska uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg. (SV åk 4–6)
- Beskrivande, förklarande, instruerande och argumenterande texter, till exempel faktatexter, arbetsbeskrivningar, reklam och insändare. Texternas innehåll, uppbyggnad och typiska språkliga drag. (SV åk 4–6)
- Att argumentera i olika samtalssituationer och beslutsprocesser. (SV åk 4–6)
- Muntliga presentationer och muntligt berättande för olika mottagare, om olika ämnen hämtade från vardag och skola. (...) (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Formulera sig och kommunicera i tal och skrift.
- Läs och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.
- Anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang.

LGRS 11 CENTRALT INNEHÅLL SOM TRÄNAS

- Lässtrategier för att avkoda och förstå texter. (SV åk 4–6)
- Kommunikation för olika syften. Lyssna, svara, fråga, berätta samt uttrycka önskemål och känslor. (SV åk 4–6)
- Muntliga presentationer. Hur man genomför presentationer inför grupp. Bilder, digitala medier och verktyg samt annat som kan stödja presentationer. (SV åk 4–6)
- Strategier för att skriva olika typer av texter, till exempel meddelanden. (SV åk 4–6)

ELEVERNA TRÄNAR FÖLJANDE FÖRMÅGOR

- Tala och samtala i olika sammanhang.
- Läs, förstå och reflektera över olika texter.
- Skriva texter för olika syften och mottagare.

ORD ATT FÖRKLARA

rosiga

skymma

hävda

rasistiskt

solsting

lesbiska

slump

blattar

utlänningar

gener

evolution

art

EPA

Arbeta utifrån modellen EPA – enskilt, par, alla. Låt eleverna skriva några reflektioner/frågor som dök upp när de läste boken.

Låt först eleverna tänka och skriva enskilt. Efter någon minut parar du ihop eleverna. Låt dem då berätta för varandra om sina reflektioner/frågor.

Slutligen lyfter ni frågan i hela klassen. Alla elever får välja en sak som de vill lyfta. Förhoppningen är givande diskussioner i klassen.

TA STÄLLNING

Häng upp lappar i klassrummet där det står:

Håller med

Håller inte med

Jag vet inte

Nedan finns olika påståenden som eleverna ska ta ställning till. Läs ett påstående och låt sedan eleverna under tystnad gå och ställa sig vid den lapp som överensstämmer med deras åsikter. Eleverna ska vara beredda att motivera sina val.

Be några elever att motivera sina val. Kanske har någon en så bra motivering att hen lyckas få någon annan att byta åsikt.

Det är bra med olika åsikter.	Det är aldrig okej att ljuga.
Rasism är inte bra.	Människor är olika värda.
Jag tänker inte på människors hudfärg.	Jag är modig.

ARGUMENTERANDE TEXT

Eleverna ska fortsätta att träna sig på att argumentera.

De ska både skriva en argumenterande text samt kunna framföra argumenten muntligt.

Argumenten ska handla om människors lika värde, till exempel:

”Alla människor är lika värda”

Inledning (som presenterar en åsikt)

Argument 1

Argument 2

Argument 3

Avslutning (sammanfattar åsikten)

Feedback

Låt eleverna ge varandra feedback på de argumenterande texterna.

- + Vad tyckte du var bra med berättelsen?
- Vad tyckte du var mindre bra med berättelsen?
- ? Detta förstod jag inte. Jag undrar över detta.
- Vad kunde författaren ha gjort så att berättelsen blev ännu bättre?

STAFETTSKRIVNING – VILMAS PERSPEKTIV

I den här övning får eleverna prova på att stafettskriva.
Det passar bra att eleverna sitter i grupper om fyra.

Varje elev får ett papper där början på en berättelse finns högst upp. De får en kort stund på sig att läsa igenom texten och sedan bygga på den med egen skrivning. Efter någon minut ska de avsluta och skicka texten vidare till nästa person. Då får varje elev ta över en annan elevs text. Återigen läser de igenom vad det står och bygger på texten själva.
Fortsätt så i några omgångar.

Avsluta med att läsa upp några av berättelserna som grupperna gjort ihop.

Fortsättningen kommer att handla om vilka val som Vilma gjorde efter att hon blivit tillsagd av de andra tjejerna. Fortsättningen ska skrivas utifrån Vilmas perspektiv.

Här följer några förslag på hur fortsättningen ska börja:

Jag gick snabbt ifrån tjejerna då jag inte ville att de skulle se mig gråta.
När jag kom in på skolan ...

Efter att jag gått in på skolan kände jag mig så dum. Hur hade jag tänkt
när jag sa de där sakerna till Aisha? Jag tyckte ...

Rasten var slut och det var dags för dagens sista lektion. Jag var sist in i
klassrummet och när jag kom in kände jag allas blickar riktas mot mig.
Jag ...

Jag gick in och väntade vid Aishas skåp för då var hon tvungen att prata
med mig. Jag såg henne komma in och när hon såg mig så ...

FACIT LÄSFÖRSTÅELSE

Kapitel 1

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

1. Vilken månad är det?
Det är oktober.
2. Vad heter Aishas tvillingbror?
Han heter Hamdi.
3. På vilken gata bor Hannes?
Hannes bor på Korngatan.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

4. Varför prasslade det på fotbollsplanen?
Det var höst och på planen låg det löv som prasslade när de sprang genom dem.
5. Vem är Vilma?
Vilma har flyttat från Stockholm med sin familj och är Saras nya granne.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

6. Vad tror du är det svåraste med att flytta till ett nytt ställe? Berätta.
Eget svar.

Kapitel 2

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

7. Vilken årstid gillar Sara?
Sara tycker om sommaren.
8. Hur kom Vilma till skolan när hon bodde i Stockholm?
När hon bodde i Stockholm åkte hon tunnelbana till skolan.
9. Från vilket land kommer Aisha och Hamids föräldrar?
De kommer från Somalia.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

10. Hur uppfattar Hannes Vilma?
Hannes uppfattar det som att Vilma inte är blyg eller rädd.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

11. Är det okej att tycka olika? Motivera.
Eget svar.

Kapitel 3

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

12. Vad är Niklas rekord på att trixa?
Niklas rekord är på över femhundra.
13. Vem är Muffin?
Muffin är Saras kanin.
14. Vilket smeknamn har hundrasen fransk bulldogg?
Fransk bulldogg kan kallas för fralla.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

15. Hur pratade klassen om olika hudfärg under en biologilektion?
De pratade om solens skadliga strålar och att olika hudfärg ger olika skydd för solen.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

16. Vad menas med att vara "arg inuti"? Berätta.
Eget svar.
17. Varför tror du att Hannes ber Sara "om lov" för att spela fotboll en stund?
Eget svar.

Kapitel 4

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

18. Hur slutar matchen?
Aishas lag vinner med 5–2.
19. Vad äter de på kaféet?
De äter varsin chokladboll.
20. Vad tittar tjejerna på i gallerian?
De tittar på kläder och smink i gallerian.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

21. Varför vill Aisha att hon och Hannes ska spela i samma lag?
Hon tycker att de spelar bra ihop och att Hannes passningar är perfekta.
22. Hannes tror att Vilma ljuger om sin pojkvän. Varför?
Hannes tyckte att Vilmas röst blev konstig och att hon tittade åt sidan när hon svarade på frågor om pojkvännen.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

23. Vad skulle du visa upp för någon som flyttat till din by/stad?
Eget svar.

Kapitel 5

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

24. Vilken färg har Aishas mössa?
Hennes mössa är röd.
25. Hur många är de som spelar?
De är fjorton spelare.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

26. Vilma pratade om en Lucy. Vem var hon?
Enligt Vilma så var Lucy den första människan. Lucy var mer lik en apa.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

27. När har du haft känslan av "en klump i magen"? Berätta.
Eget svar.

Kapitel 6

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

28. Vad drömmer Hannes om på natten?
Han drömmer att han spelar fotboll på en stor arena.
29. Från vilket land kommer Samira?
Samira kommer från Syrien.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

30. Varför är det bra att en art har många olikheter inom arten?
Då har den större chans att överleva när miljön och klimatet ändras.
31. Hannes sa att dagen blev ännu sämre än gårdagen. Varför?
Det blev tjafs på fotbollsplanen och det slutade med slagsmål.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

32. Gjorde Hannes rätt som lämnade klassrummet för att leta efter Aisha? Motivera.
Eget svar.

Kapitel 7

Fråga på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

33. Var hittade Hannes Aisha?
Han hittade henne på en bänk bakom vaktmästarens förråd.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

34. På vilka sätt är Hannes och Aisha lika?
De vill båda gå undan när de är ledsna och de blir arga inuti utan att visa det utåt.
35. Varför litar inte Sara på Hannes?
Sara tror att Hannes gillar Aisha mer än som vän.
36. Vad händer inne i klassrummet?
Marie försöker reda ut vad som hände på lunchrasten men alla bara ropar på samma gång.

Fråga bortom raderna (Fundera och ge ett eget svar.)

37. Hur gör du när du blir ledsen? Berätta.
Eget svar.

Kapitel 8

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

38. Vem sitter Hannes med på lunchen?
Han sitter med Niklas och Mårten.

39. Vad är det för väder?
Vädret är molnigt.

Frågor mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

40. Hannes tjuvlyssnade på tjejerna. Vad pratade de om?
Tjejerna ville se en bild på Vilmas pojkvän och de får reda på att hon ljugit.

41. Vad gör Sara innan hon ska fråga något som hon tycker är jobbigt?
Hon suckar på ett speciellt sätt innan hon ska fråga något som är jobbigt.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

42. Har du tjuvlyssnat på någon? Berätta.
Eget svar.

43. Varför tror du att Vilma ljög om pojkvännen?
Eget svar.

Kapitel 9

Frågor på raden (Du hittar svaret på raden, direkt i texten.)

44. Hur doftar Sara?
Hon doftar gott, som hallon eller jordgubbar.

45. Vad kan Sara göra som inte Hannes kan?
Sara kan busvissla men det kan inte Hannes.

Fråga mellan raderna (Du måste tänka efter när du har läst texten. Genom ledtrådar i texten hittar du svaret.)

46. Tjejerna gav Vilma en uppmaning. Vilken?
De tyckte att Vilma skulle be Aisha om ursäkt, annars ville de inte vara hennes kompis.

Frågor bortom raderna (Fundera och ge egna svar.)

47. Varför tror du att Vilma säger dumma saker som hon har hört från sin pappa?
Eget svar.

48. När har du varit modig?
Eget svar.

Analys

49. Varför har författaren skrivit denna bok, tror du?
Eget svar.

50. Har boken något budskap?
Eget svar.